

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irány D.-u. 14.
Ide küldendő
az előfizetési pénzek.
Működés és nyitási
közlönyek:

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . 1 „
Egyes szám ára: 40 kr

SOMOGYI UJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irány D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felölös szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

Vidéki központok.

Franciaország közéletének egy sajátos, de nagy kihatású jelensége található meg nálunk Magyarországon. A mi a franciának Páris, ugyanez nekünk Budapest, de nem az, a mi Olaszországnak Róma, Ausztriának Bécs és Németországnak Berlin. Róma Bécs és Berlin mellett hatalmas gócpontok vannak az ország különböző részein, másodrendű fővárosok, szellemi, kereskedelmi, ipari és politikai központjai az ország egyes vidékeinek. E vidéki gócpontokban a vidék nagyságával és forgalmával arányban csak úgy lüktet az élet, mint az ország fővárosaiban. S belőlük meríti a provincia mind azt a fölhasználható kidolgozott erőt, melynek nyers anyagát ő maga szolgáltatja. Nagy hasznára válik ez a lakósságnak minden tekintetben, mert így közvetlen érintkezésben van mindazza, a mi szükséglet

csak a városból szerezhető és mert így gazdag, hatalmas vidéki központokat létesít.

Egészen más léppen van Franciaországban. Páris felszívja a vidék összes nyers erejét s így a vidék csakis Párisban szerezheti meg azt, a mit Német-vagy Olaszországban a vidék gócpontjaiban is megszerezhet. Franciaországban az anyagi és szellemi életnek egyaránt kizárólagos központja, a mely miatt a vidék városai nagyot alkotni, boldogulni nem tudnak: Páris.

Igy van ez Magyarországon is. A vidék termelésének egyedüli raktára, összes forgalmunk levezető csatornája, társadalmi és szellemi életünk vetélytárs nélkül álló intézője Budapest. Nem nagy pesszimizmus kell hozzá, hogy azt állítsuk, hogy Budapest a fejlődő, virágzó Magyarország, mert a vidéken alig észlelünk valamit a virágzásból. A fővárosban duzzad minden erő, mely munkát produkál, de a vidéki

városok vérszegények, tespedők, lan-
kadnak. Az ország nyers erejét csakis Budapesten dolgozzák fel s a vidéki városok a legjobb esetben közvetítői annak a forgalomnak, mely a falvak Budapestet és Budapest a falvakat táplálja.

Nagyon siralmas szerep ez.

Ez a főoka annak, hogy szegények a vidéki városok, a megyék székhelyei. Folyton panaszkodnak, folyton szegényednek és ügygyel-bajjal tudnak csak megfelelni a közigazgatás követelményeinek, melyeket a törvény rájuk ró. Folyton emelik a községi adókat, mert a kiadások emelkedőben vannak, de sem az adó fizetők nem szaporodnak, sem az adóalapok nem növekednek. Keserves gond a vidéki városnak az iskola, a kórház, a szegények és minden kulturális és nem kulturális kiadás, mely anyagi megtérítés nélkül való.

Ritka, hogy gyárak, vállalkozások

T Á R C A.

Egy arckép.

— »Somogyi Ujság« eredeti tárcája. —

Oh mért nevelsz szemembe egyre
Te érzéketlen holttetem?
Elnézlek s hosszan elmerenglek
Tündéri képeden.

Sugarzó vagy, mint képed mása,
Inceskedő, de oly hideg;
Ugy érzem, ah! nem adtak néked
Az istenek szívet.

Sorvasztó láztól üzve-hajlva
Szívemhez ölelem merőn.
Megsemmisítném gyűlölettel,
De nincs erőm!

Török Pál.

Egy vén asszony.

Irta: Schönthan. Pál.

A gőzerőlt korunkban ezer meg ezer
ember veszi igénybe, hogy bekalandozhassa
a világot. A körutazási jegyek, a külön-
kér, haló-, étkező-, luxus- és villámvasu-

tak készséggel állnak az utazás dühétől
elragadt közönség rendelkezésére és nehéz-
kes őseink, kik csak érejt megfontolás
után s akkor is bizonyos ünnepiességgel
szálltak a postakocsiba, ugyancsak ámulná-
nak, látván: mily gyorsan, mily könnyel-
műen határozzuk el magunkat az utazásra.

Azt lehetne hinni, hogy a németek —
a kik pedig minden csekeiységből tudomá-
nyant faragnak — az utazás elvi meghatá-
rozására is ügyet vetnek, de mindeddig
még nem jelent meg mű a könyvpiacra,
mely az »Utazás katejáca. Az utazás tudomá-
nyának alapvonalai« címet viselné.

Ha mi a legelső, utunkba akaró ku-
pába belepréseljük magunkat, ott fázunk,
unatkozunk, elaluszunk és éhezünk, hogy
ezek után szinte kerékbe törőitén érkezünk
meg a célhoz, — ez nem nevezhető utazás-
nak. Otthonosnak kell éreznünk magunkat
a kocsiban, mint az az egyszerű utazó-
ügynek, ki a Semmeringen való átutaztá-
ban a robogó vonaton tökéletes ruhacseré-
hez fogott, persze azt híven, hogy a hosszú
alaguton át alkalma lesz e kényes művelet-
hez. Tévedésből azonban a rövid alagutat
választotta.

Egy ujonc avagy egy műkedvelő az
utazás terén, a ki nem juthat sarokülé-
hez és nyitott ablakát se tudja meg vé-
deni, mindig sajnálatos benyomást kelt
bennem, mert a magam kezdő korára emlé-
keztet vissza, ámbar még a legkíméltebb

»utazó művészszel« is megcsik néha olyasmi,
a mi számításán kívül esik.

Évek előtt az osztrák vasut G. K.
vonalát több hónapon keresztül igénybe
vettem és itt töltöttem inaséveimet mint
utazó. A kalauzok — szívélyes és megkö-
zelíthető egyének — többnyire szívesen
vagy legalább is alkalmi dohányszók
voltak és igen tiszta megkülönböztetést
tudtak tenni egy pénzen vásárolt rossz
szivar s egy ajándékba kapott jó havanna
között. Nekem, tulzás nélkül mondhatom,
személyi rokonszenven folytán többféle előnyt
nyújtottak. Éjszakai nyugalmamat minden
lehető módon biztosították és mindenféle
alkalmatlanságot, mint pl. élcslő vigéceket,
kutya tulajdonost stb. távol tartottak tőlem.
Birói kifejezéssel élve, »izoláltak« engem.

A vonat rendszeren éjjel után két perc-
cel érkezett meg. Egyszer azonban a lehel-
lő nagy hó jóval késlelte és én, valamint
több paraszt utas, fázva, türelmetlenül vára-
koztunk a hideg, elhagyott állomáson.

A vonat végre herobogott s a G.-ben
való tartózkodás a késés folytán megrövi-
dült. A konduktorok ide-oda futkostak, a
kocsi-ajtók ki-be csapódtak s a helyzetet
éles hófúvás tette tűrhetlenné. Jó magam
egy előttem eliramodó kalauzt csíptem el
a kabátja szárnyánál fogva és odasúgtam
neki.

— Hallja-e, aludni akarok!

A megszólított figyelmesen reám nézett

alakuljanak a vidéken. A tőke csakis a főváros felé gravitál. Vasutaink mostohán bánnak a városokkal, gőcpontjuk Budapest és alig van az országban egy két jelentékenyebb vasuti központ. Még az iskolák dolgában áll a legjobban a vidék, de ezek természetesen csak új befektetéseket igényelnek, anélkül, hogy jövedelmeznének.

Nem így volt ez azelőtt, mikor Budapest kisebb és jelentéktlenebb volt ugyan, de gazdag öntudatos polgárság által lakott városok voltak a vidéken nagy területek igazi központjai. De mióta Budapest csodás arányokban fejlődni kezdett, gazdaság és jelentőség dolgában szemlátomást hanyatlanak a vidéki városok. Nemcsak anyagilag, erkölcsileg is. Ugy a politika, mint a társadalmi élet és a kultúra dolgában nem ők a vezérei a környéknek, a vezérszerepet elvesztették, egyedül a főváros vezet.

Nemcsak a vidéki városok nagy kára ez, hanem a vidéké, sőt még a fővárosé is, ahol már minden irányban nyomasztóan nagy a tulprodukcio.

Az ország intézőinek nem lehet jobb és hasznosabb politikája, mint az, hogy visszaadják a vidéki városoknak azt, amit önhibájukon kívül elvesztettek: a vidéki központok jellegét, gazdaságát és erejét.

— **Kötelesség** kényszerít bennünket arra, hogy vármegyénk székvárosa Kaposvár rdt. város ügyeivel mindannyiszor foglalkozunk, valahányszor a közönség jogos panaszával a nyilvánossághoz kénytelen fordulni.

Szomorú kötelessége ez a helyi sajtónak, különösen akkor, midőn a közös érde-

kekkel azért kell bibelődnie, mert a közönség bajában orvoslást hiába keres, panaszait ha végig hallgatják is, a kívánt orvoslás soha sem következik be.

Hányszor szólaltunk föl már az ellen, hogy dacára a városi szabályrendeletnek, mely a nyereszkesedésre vásároló kofáknak délelőtt 10 óra előtt nem engedi meg a vételt, — ezek már hajnalban szedik össze a piacra hozott élelmi cikkeket, és a közönség csak időnként szerezheti be azt, megfizetve az általuk kívánt busás nyereséget.

És mi volt a haszna?!! Semmi, vagy még annyira sem; mert ma már a nyílt piacon gorombán kapkodják ki ezen semmittevésből, az emberiség testén előző férgek a vásárolni akaró közönség kezéből a csirkét, libát, kacsat és más hasonló dolgokat.

A rendőrség pedig ezt nemcsak nem látja, de úgy látszik nem is akarja meg látni.

A cselédszerző intézetek nem mások, mint a dologkerülő, — elszegődni nem akaró cselédnek azyluma, ott tekernek hetek számára és esténként mint az éjjeli lepkék bujnak elő, előzőnlük az utcákat, hogy a legszemtelenebb ajánlatokkal szőlligassák meg a férfi nemhez tartozó sétáló közönséget. Így tart ez azután az éjjel legnagyobb részében.

A rendőrség ezt sem látja, de úgy látszik nem is akarja látni.

A gazdák közönség pedig panaszkodik, sőt legtöbb esetben elkeseredésében még szitkozódik is. De hogy is ne! Hiszen mikor női cselédet akar fogadni, első szava a szemérmetlen cselédnek az hogy neki kedvese van, csak úgy szegődik be, ha ez is odajárhat hozzá. Ez nem titok, hallja a helyszerző is; de hát ez is nagyon természetesnek találja. A gazda azután kényszerülve van másik hiányában az ilyen is megfogadni, mert hiszen másforma nincsen. Így kényszerítik a családokat saját házuknál tűrni a prostitutiót, így lopózik be azután sok esetben a családokhoz az erköletlenség.

Árkusokat lehetne írni az e tekintetben előforduló visszaélések, rendtelenségek tekintetében. De minek?!! Úgy sem ér az

semmit. Meg nem hallja azt a rendőrség vagy talán nem is akarja meghallani?!!

Felettes hatósága pedig úgy látszik semmit sem törődik vele.

Más város iparkodik meglevő, vagy újra alakított tereit lehetőleg gyorsan befásítani; nálunk az újabbakba nem csak hogy egy mustár magot sem vetnek el, hanem még a meglevőket is kiirtják.

A városháza előtti piac-tér be volt ültetve akác-fákkal; már szép nagyok voltak. Megirigyelte azonban rövid életüket a városi hatóság, mikor a piac-tér máshol jelölték ki, s a kofákat máshova rendelték, kivágták ezen fákat is, és most egy üres téren áll a 44. gy. ezred által elesett bajtársai részére emelt szobor. Jól van-e ez így?!

Bizony nem. És ha egy idegen meglátja, bizonyára gunymosollyal gondol a kaposvári viszonyokra.

Mi pedig szégyenkedve vagyunk kénytelenek látni ezt a gunymosolyt, mert tudjuk, hogy nagy igazság rejlik alatta.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kilnek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szivesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitünő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadó hivatala.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Szeptember 10-én volt egy éve, hogy áldottlelkű királynénkat gyilkos kéz ölte meg. Egész Magyarországon gyászistentiszteleteket tartottak e napon,

(valószínűleg fölismeri,) s aztán egy homályos kupéba tolt be engem, hol egy összekuporított, látszólag asszonyi alakkal találtam magamat szemközt, ki mélyen aludni látszott s így nem is vett tudomást jöttöm-ről. Midőn a kalauz később jögyet jött bélyegezni, sajnálatát fejezte ki előttem, hogy nem tudott számomra jobb helyet szerezni; úgy is ez lévén az egyedüli fűtött kocsis a vonalon. Én kérdő tekintetemet vetettem hallgatag utitársam felé a szögletbe, mire a kalauz feleletképpen így mormogott:

— Egy vén asszony! ... nyugodtan alhatik tőle ... jó éjszakát.

Felhajtott báránypőr gallérjába temetve fejét, a kilincset óvatosan megnyomta és tovább folytatta kényelmetlen útját a külső futóhágcsón.

A vén asszony halkan hortyogott. Bőrdőm után nyulva, csakhamar előkészületeket tettem az éjszakához.

Mily praktikus fickók ezek az amerikaiak: mennyire értik az utazást! Minő pompás uti készülékeket köszönhetünk nekik! — Mindenekelőtt felcseréltem hideg, kényelmetlen cipőimet a nélkülözhetlen patent utipapucsokkal, bivalyszőrrel bélelve. Azután felfújtam a különböző kaucuk-párnákat, felraktam magamra a patent uti szemüveget a fényellenzővel, a hópápaszemet, a fűvédőt, a respirátort (az esetleg megakadó lélekzés gyógyítására) továbbá rendbe hoztam a többi apróságot, a melyek által a megszokás embere azon csaló-

dásba ringathatja magát, hogy saját otthonában almadozik.

A plaide-kendőbe és s homlokba burkolt öreg mama tovább folytatta mély álmát. Terjedelmes előkészületeim a legkevésbé sem zavarták álmában, a mi az agognál a veszendő életerő jele. Miután Jean Paul tanácsát követve, gondolatban egy párazor tizig számláltam a számokat, csakhamar álomba merültem, melyet a számok monoton, értelem nélküli ismétlése idézett elő...

Tiszta, napfényes, fehér téli reggelre ébredtem s első tekintetem egy földön heverő kis könyvre esett, melyet nem ismertem magaménak.

Aranyos fődela: »Egy bakfis szenvedési s örömei« címet viselte és nyilván a én asszony ejtette el azt alvás közben. Érette nyultam, de karom nem volt elég hosszú hozzá s így óvatosan fölemelkedtem rögtönzött ágyamban, ámbar csak egyik lábam jutott a padlóra, mert egy ijedség megállította mozgási képességemet. Mit láttam!

Ott, hol az öreg asszony aludott, most egy ifjú, csinos leányka ült, karcsu derekáig melegeit plaidekbe s takaróba bujtatva. Fejét — aranyos, szőszke fejcskéjét — ábrándozva mélyesztette a sarokba és onnan összefont karokkal a téli reggelen látszott elmerengeni, miközben lehelle a hideg ablaktablára kedves jégvirágokat rajzolt.

Néhány pillanatig valószínűleg észnélküli merevséggel ültem helyemen, mert

fölötte meglepődtem, midőn uticéltom nevét hangosan kiáltották odakinn.

Nem volt vesztetni való időm, hisz már is indulófelben volt a vonat. Gyorsan felugrottam, lekaptam fejemről a sapkát, lábaimról a papucsokat, a levegő fűtyölve szállt ki a kaucuk-párnából s egy pillanat elteltével minden apróságom eltűnt a bőrdőmben. A hölgy, azt hiszem, egyszer se tekintett felém e lázas esomagolás közben.

A kocsifekező surlódott, az ajtó megnyílt s a kalauz — jégcsapokkal a bajszán és prémgallérján — elem sietett, hogy a kiszállásnál segítségemre legyen.

A nagy sietségben bucsu-üdvözlést dadogtam, melynek hivatása lett volna szégyenkezést, rémületet és bocsánatkérést kifejezni...

A szőke angyal — minden nagytítás nélkül mondhatom: az volt — nem felelt, de ha nem csalódom, félrefordított kedves arcáról gunyos mosolyt olvastam le.

Midőn a kocsiajtó ismét becsukódott, a kalauzra támadtam:

— Az ördögbe is! Mit beszélt magamnak egy vén asszonyról? Nézze meg jól, hisz az egy ifjú hölgy, egy gyönyörű hölgy! Miért nem mondta ezt nekem mindjárt?

A kalauz sunyi módon rám nézett: — Ön uram azt mondta, hogy aludni akar, mondá némi hangsúlyozással.

Formátlan, bélelt keztyűjébe dugott jobbával szalutált s a lassan meginduló vonatra fölugrott.

A gazember!

(Németből.)

ily módon is kifejezést adva annak a mérhetlen fájdalomnak, mely minden magyar ember szívét eltölti. Városunkban is megemlékeztek e gyászos napról, Ujváry Ferencz apát-plébános ünnepélyes gyász misét celebrált, melyen a közönség nagy számmal jelen meg. Legyen örangyalunk emléke áldott.

— **Áthelyezés.** Dr. Zindl Bélát, a kaposvári áll. főgymnasium rendes tanárát a közoktatásügyi miniszter a budapesti VI. ker. főgymnasiumhoz helyezte át. Őszintén sajnáljuk a klasszikus műveltségű tanár távozását, ki rövid ittléte alatt egy a közönséggel, mint a tanulóifjúsággal megkedvelte magát. Tanártársai 9-én este bucsúztak el tőle a Ferencz-József szállodában. Utódjává dr. Hornyánszky Gyula budapesti VI. ker. főgymnasiumi rendes tanárt nevezték ki s mint halljuk, benne az intézet egy jeles tanárral erősödött.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Csizsér Albert pénzügyőri biztoshelyettes Kaposvárra ideiglenes minőségű pénzügyőri biztossá nevezte ki.

— **Kuntelep Somogyvármegyében** Somogy megyében a görgegyi urodalmat megvásárolta 50 kunszentmártoni polgár 178000 forintot s velük a szerződés meg is kötött. Adtak ugyan be a püspökséghez görgegyi és nagytádi polgárok felülfelajánlatot, de azt nem fogadták el. A kunok tartoznak a szerződésnek a miniszterium által leendő jóváhagyásakor a vételárból 78000 forint lefizetni, a hátralékos 100000 forint után pedig a püspöknek 3% kamatot fizetni.

— **Vasuti baleset.** F. hó 8-án a Budapest felé menő 1001. sz. gyorsvonat egyik kocsija Dugosello és Szeszvete állomás között eddig ismeretlen okból kisiklott. A kisiklás folytán a vonat csak 3 óra késéssel folytathatta útját. Az utasoknak az ijedségen kívül semmi bajuk sem történt. A kisiklás okának kiderítése végett az államvasutak igazgatósága megindította a vizsgálatot.

— **Virilisták névsora.** Az alispán értesíti az érdekelteket, hogy a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékének az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-ában foglalt rendelkezés szerinti kiigazításához, illetőleg azok 1900. évi névjegyzékének összeállításához szükséges adóhivatali kimutatások beérkezvén, azok alapján a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjainak jövő évre szóló névjegyzéke a törvényhatósági igazoló választmány által f. évi szeptember hó 12-én d. e. 11 órakor tartandó ülésben fog elkészíttetni, addig pedig a szóban levő alapadatok (adók mutatói) a vármegyei kiadóhivatalban a natani felszámolások megtehetése végett betekintheők.

— **Kettős házasság.** Sipos Sándor budapesti magánmérnök a múlt héten megjelent az alispáni hivatalban, ott a házassági dispensációhoz szükséges okmányokat felmutatta és miután azok gyanúsak nem voltak, az alispán helyettesítő főjegyző a dispensációt megadta, minek folytán Sipos még az nap összekelt a vele volt nővel a helybeli anyakönyvvezető előtt. Alig távozott el azonban az új pár, távirat érkezett a budapesti rendőrségtől, mely szerint Sipos már más ember, családja is van, azonban a nővérenek leányát elcsábítva, azzal megcsókolt. A sűrűn érthető consternációt idézett elő úgy az alispáni hivatalban mint az anyakönyvvezetőnél. A rögtön megindított vizsgálat kiderítette, hogy a Sipos által bemutatott okmányok valamennyien hamisak, és ezekkel vezette félre az alispáni hivatalt. Sipos második nevével valószínűleg itt rejtőzik a zselicségben, mert egy jegyző arról értesítette a csendőrséget, hogy

arrafelé egy olyan párt láttak. Két csendőr azonnal kiment, hogy elfogja őket, ez azonban eddig még nem sikerült.

— **A világítás mizeriái.** A mióta a villamvilágítást városunkban behozták, mindenfelé nagy a panasz, hogy a vállalat a reárott feladatoknak megfelelni nem képes. Legújában néhány szt. Imre-utcai lakos panaszodik aziránt, hogy utcájukban mindössze két lámpa van felállítva, de az sem ég sohasem, úgy hogy ők mindig a legnagyobb sötétségben kénytelenek botorkálni. Ez biz nincs rendén, de azért át a helyzetet. A villanytelep felállítása óta a város több utcát nyitott, a melyekben szintén villanylámpákat állítottak fel magánosok is nagy mértékben használják a villanytelep áramát, úgy hogy a telep az összes lámpákat táplálni nem képes. Ugy látszik, hogy a vállalat, ahelyett, hogy a telepet nagyobbítaná, a szélső utcákban nem gyújtja fel a lámpákat. Persze, a magánmegrendelőket nem utasíthatja vissza. Ideje volna, ha a városi hatóság figyelemmel kísérné ezeket a dolgokat.

— **Dal a veszett kutyákról.** A mi városi hatóságunk olyan, hogy mindent a tulságig visz. Tulságig viszi a nemtörődömséget de ha aztán valamin felbuzdul, akkor a másik szélsőségbe csap át. A múlt héten egy veszett eb 6 embert mart meg. Igaz, hogy ez ellen védekezni kell és a rendőrség el is rendelte, hogy a kutyák pórázzal szajkosárral ellátva vezetendők. De ez nem volt elég, a városi gyepmester minden kutyában veszett ebet lát és nyakra-főre fogdossa össze, még a pórázon vezetett ebeket is. Magunk voltunk tanui, midőn egy békés polgárnak a kezéből vették ki kutyáját. Ennyire talán mégsem szabadna vinni a dolgot. A napokban az a rémhír jarta be a várost, hogy egy veszett eb megmarta Szarka albiró cselédjét. Pedig ez a hír alaptalannak bizonyult. Mert csak annyi igaz, hogy a cseléd a kutya lábára lépett, mire az megharapta. De a kutya ép oly kevéssé volt veszett, mint Dreyfus bűnös. Nem kell mindjárt a nagy harangot meghuzni.

— **A kaposvári állami főgymnasiumban** ez iskolai évben a tanulók szokatlannul nagy számban jelentkeztek, úgy, hogy a 3-ik parallel osztály felállítása is szükségessé vált. Ez iránt az intézet igazgatója a közoktatásügyi kormányánál meg is tette a szükséges lépéseket s hisszük, hogy azok eredményre is fognak vezetni. Annál is inkább szükséges ez, mert legutóbb a miniszter a nála járt szigetvári küldöttség kérelmét egy ott felállítandó algyimnasium iránt elutasította, így hát a megyebeli gymnasium sem utasíthatja vissza a jelentkező tanulókat.

— **A csurgói önkéntes tűzoltó egyesület** f. hó 3-án ünnepelte meg fennállásának 25 éves évfordulóját. Igen sok tűzoltó egyesület közreműködése jelent meg, hogy részt vegyenek társaik örömeiben. A díszgyakorlatoknak számos nézője volt, különösen a jelképes tűztámadással arattak nagy sikert. A gyakorlat után az összes tűzoltók zenével ünnepi istentisztelethez vonultak, melynek vezérlével a Korona vendéglőben bankett volt. Felköszöntőkben persze nem volt hiány. Az ünnepségek zárpontját a Somogy megyei tűzoltószövetség megalakítása képezte. Ennek megalakításra a vidéki képviselők összegyűltek s megalakították a somogy megyei tűzoltószövetséget 13 egyesülettel, megállapították az alapszabályokat és megválasztották a tisztikart. Diszelnök: Maar Gyula Somogy megye alispánja. Elnök: Reményi Samu. Alelnök: Berger Ignác. Pénztárnok: Peterka K. Jegyző: Rónai Albert.

— **Kol ti J.** hírneves budapesti orthopaediai műintézet tulajdonos IV. Koronaherceg-utca 17, szám alatti üzlethelyiségét megnagyobbította és oly fényesen, mint

szerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyett foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézete, hol cs. és kir. szab. sérvkötők, műlábak, műkezek, járó- és nyújtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint jótállás mellett készíttetnek — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

— **Lódijazás.** A Somogy megyei gazdasági egyesület 1899. évi szeptember hó 25-ik napján d. e. 9 órakor Kaposvárott a honvédtérren tenyészkanccákat díjaz, mely célra 300 darab ezüst koronát fordít.

A díjak a következők: I. díj egy anyakanczára 120 korona, II. díj egy anyakanczára 100 korona, III. díj egy anyakanczára 50 korona, IV. díj egy anyakanczára 30 korona. Összesen 300 korona.

Díjazási feltételek:

1. Díjat csak a somogy megyei volt urbéresek vagy ezekhez hasonló körülmények közt gazdálkodó somogy megyei tenyésztők tulajdonát képező anyakanczák nyerhetnek fajkülönbségek nélkül.

2. Az anyakanczák szopós csikóval mutatandók be.

3. A pályázók tartoznak községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy a bemutatott kanccák az illető csikók születése előtt tulajdonukat képezték.

4. Díjazásra az elővezetéskor 4 évnél fiatalabb kanca igényt nem tarthat.

5. Az egyszer már díjazott kanca ugyanazon foku vagy alacsonyabb foku díjat nem nyerhet.

A fentebb elősorolt díjakon kívül dícsérő oklevelek is osztatnak, minden más somogy megyei tenyésztőnek tenyészkancaí részére.

A díjazást a somogy megyei gazdasági egyesület által kiküldött szakbizottság osztja, melyhez az alispán által kiküldendő állatorvos is csatlakozik.

Dr. Roboz Zoltán,
a gazdasági egyesület
titkára.

Somssich Andor,
a gazdasági egyesület
elnöke.

Megjegyezzük, hogy a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által engedélyezett földmívelési jutalomdíjkiosztás szinte f. hó 25-én fog Kaposvárott megtartatni, egyidejűleg a Somogy megyei gazd. egyesület lódijazásával.

— **Szarvasmarha díjazás.** A Somogy megyei gazdasági egyesület 1899. évi szeptember hó 24-ik napján délelőtt 8 órakor Szigetvárott tenyésztőteheneket díjaz, mely célra a nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter ur által adományozott 400 koronát fordít.

A díjak a következők: Magyar fajtu tehenek: I. díj 100 korona, II. díj 60 korona, III. díj 30 korona, IV. díj 10 korona, összesen 200 korona. Nyugati fajtu (piros tarka) tehenek: I. díj 100 korona, II. díj 60 korona, III. díj 30 korona, IV. díj 10 korona, összesen 200 korona.

Díjazási feltételek:

1. Díjat csak a somogy megyei volt urbéresek vagy ezekhez hasonló körülmények közt gazdálkodó somogy megyei tenyésztők tehenei nyerhetnek.

2. Csupán oly tenyésztőtehenek díjaztatnak, melyek a bemutatáskor nyugoti marhánál 3, magyar marhánál negyedik évüket betöltötték.

3. Pályázók tartoznak községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy elővezetett tehenek növendékmarha koruktól fogva nevelésük alatt voltak.

A fentebb elősorolt díjakon kívül dícsérő oklevelek is osztatnak, minden más somogy megyei tenyésztőnek tenyésztehenei részére.

A díjazást a somogy megyei gazdasági egyesület által kiküldött szakbizottság osztja.

közli, melyhez az alispán által kiküldendő állatorvos is csatlakozik.

Dr. Roboz Zoltán.

a gazdasági egyesület titkára.

Chernel Gyula,

a gazdasági egyesület alelnöke.

S z i n h á z.

A lefolyt héten mindössze 3 ujdonságot láttunk, a többi estét egy szer már előadott darabok töltötték be. Nem azért constataljuk ezt, mintha a direktornak szemrehányást akarnánk tenni, mert magunk is belátjuk, hogy minden este nem lehet ujdonságot adni, mert az teljesen kimerítene a társulat tagjait. De a közönség szívesen megnéz egy jó darabot kétszer, mint egy gyengébbet egyszer, mit igazol az, hogy a Gyurkovics lányokat e héten, noha harmadszor adták, telt ház nézte végig. A közönség ugyan még mindig nem tanusít oly foku érdeklődést a társulat iránt, mint az azt megérdemelné, de most legalább nincsenek oly nagy hiányok a padokban, mint azelőtt. Őres ház előtt a színész sohasem játszik olyan ambícióval, mint telt ház előtt. Ezt gondolják meg azok, kik a társulat gyengeségét hangsúlyozzák. A beköszöntött hűvös időjárás is nagy mértékben hozzájárul ahhoz, hogy az előadások nem épen látogatottak. Az aréna olyan szerencsétlen helyen áll ott a berekben, hogy még a nyári éjjelen is hűvös ott a levegő, hát még most, mikor még nappal is elkel a felül. Csodáljuk, hogy a színészek még meg nem betegedtek. Azt hisszük, hogy egy, a modern követelményeknek megfelelő színház építésemár el nem ódozható kérdés. Ez évben valahogy még meg tudták támogatni az aréna egyik oldalát s talán még jó lesz a jövő évre is, ha másik oldalát is megtámogatják, de ezzel a kérdés még koránt sincs megoldva. Egy olyan városnak, mint Kaposvár, hol nagy az intelligens elem, egy fabódé már nem jó színháznak. Ha a városnak nincs is módjában megfelelő színházat építtetni, a directorral karöltve mégis csak lehetne alkalmasabb helyen egy inkább megfelelő színházat építtetni, mint a mostani. Vajha mielőbb megvalósulnának e téren reményeink.

A hét elején Gerhardt Hauptmann nagy hatást keltő drámáját, a Henschel fuvarost láttuk. Ez az előadás egyike volt a szezon legjobb előadásainak. Peterdi Sándor, e kitűnő tragikus színész ez este is megmutatta, hogy nem riad vissza a komoly szerepektől sem. Igazán kár, hogy sokszor nem neki való szerepekben kell fellépnie. Igen jól játszott Szarvasi is. Angyal Ilka aligha indisposícióval nem küzdött ez este, mert játékában nem találtuk meg azt a természetességet, mely az ő specialitása. Kedden a Végrehajtót ismételték meg. A címszerepet ezúttal is Bérczy játszotta. A közönség sokat kacagott a kitűnő darabon, melynek megvan az az előnye, hogy bármily rosszul adják is, még mindig eleget lehet nevetni a komikus jeleneteken.

Szerdán operette-est volt. A diáklisaszonnyok mulattatták a közönséget. Forrai Ferike és Lányi Editt énekszámait minden alkalommal megújraztatta a csekély számú közönség, míg Szilágyi Dezső remek alakításai mindvégig elismerésre találtak.

Csütörtökön Jókai Mór színművének A fekete vér jó előadását élveztük. Somogyi ritkán szokott fellépni, pedig kár, mert ez este is tapasztaltuk, hogy kiváló színész rejlik benne. Igen jó volt Angyal Ilka Corinna szerepében. A ki ismeri Jókai regényeit (és vajjon ki ne ismerné azokat?) az tudhatja, hogy a nagy író olyannak képzelte Corinna személyét, mint azt Angyal

Ilka élénk állította. Balla Kálmán nem szorul dicsegetre.

Pénteken a Gyurkovics lányokat, szombaton a Gésákat ismételték meg.

Hetfőn az Ingenyelők előadásakor Hunyadi megmutatta, hogy kiváló népszínmű-énekes. Igen kár, hogy olyan ritkán adnak népszínműveket. A közönség izlését követi az igazgató, annak pedig operette kell, még pedig a javából. Pedig nem ártana feltárni a népeletet, nem kell szégyenleni a magyar írók termékeit, melyekben nincs is meg a manapság elterjedt frivolság, de eredetiek. Be kell vallanunk, hogy ennek a népszínműnek is a színpadi technikája meg sem közelíti egy francia operette művészi elrendezését, mert a közönség már magától tudja, hogy mikor jön egy nótá, de ez nem olyan nagy baj.

Ma este Balla Kálmán jutalmául újból a Gyurkovics lányokat adják, még pedig Barcza József teljes zenekarának közreműködése mellett, a mi azt jelenti, hogy a közönség zsufolásig fogja megtölteni a nézőteret. Csak szét ne nyomják az oldalát, mint a hogy Vuncsi énekelte a Gésákban!

H-ó.

G S A R N O K.

V á d.

Feltettelek mások léha szemétdől,
Vigyáztam rád nappal és éjjelen,
Nem engedtem hervadt virágot nézni,
Hogy a szived mindig ifju legyen.

És ha hozzád ért egy rossz lány öltönye,
Letöröltem balgán a ruhádat,
Nem akartam te tiszta, te jó leány,
Hogy a bünt s fekete nyomort lássad.

És most ?! .. Hogyha gondtalan mulatás közt

Mámorosan, kacagva néz reám,
Felsőhajtok önmagamát vádolva:
Mivé lettél te tiszta, jó leány ?!

Budapest, 1899. ápril 26.

Kovács Sándor.

Teljesületlen végzet.

Biz az orvosok lemondtak róla. Ha soká tart, hát még kihuzhatja jövő tavaszig. De mire rügyet hajtanak a fák s kivirágzik minden, akkorra már nem fogja őt gyötörni a köhögés, akkor már nyugodtan fog pihenni sírjában. Pontosan kiszámítja ezt így az orvosi tudomány.

Igaz, a beteget magát, ki hol heteken keresztül elgyengülve nyomta az ágyat, hol pedig az élet minden reménységével eltelve járt-kelt és szötte ábrándos terveit, magát azt a hektikus fiatal embert a doktorok szépen megvizsgálták, hogy így, meg úgy nem sokára gyógyul a baja, csak kicsit vigyáznia kell magára, mert hát gyenge a melle. Feri bizott is az orvos vizsgálatában, bízott benne avval a törhetetlen reménységgel, mely hű kísérője szokott lenni a sorvadó betegnek. Hisz ennek tulajdonképpen nincsen baja, nem fáj semmije, csak gyengének érzi magát, igen gyengének, de majd holnap, holnapután erősebb lesz. Így ringatja magát édes illúzióban, míg szinte maga sem veszi észre, hogy kilcheli a lelkét.

Feri környezete pedig, szülei, rokonai ismerősei szintén mind hittek az orvos szavának. Persze ennek a másik szónak, mely őket a legrosszabra készítette elő. Hisz annak kellett is hinniük mindazoknak, akiknek ez az átlátszó arcz feltűnt, ez a lilaszínű sápadtság, mely körülvejt két piros pontot, a halálos láz rózsáit. Azok a nagy, barna szemek szinte tulvilági fényben világítottak a mélyen beesett, sötét üregből. Milyen soványak a tagjai, milyen áttetsző a keze azokkal a vékony ujjakkal, a rózsaszínű körmeikkel. Biz ez a vézna test, mely nem gyarapszik izomban, erőben, lassan, biztosan közelg feloszlásához.

Míg a beteget dédelgette a remény, amelylyel szomorúan felhagytak hozzájárulói: volt egy valaki aki remény és kétségbeesés közt szemlélte Feri betegségét. Fiatal szerelme volt az, a szép. Malvin, gyermekkorának kedves pajtása. Szerelmük oly régi volt, mint ismeretségük; élt az ő szívében attól a naptól fogva, hogy a tizenkétéves gimnázista egyszer parfüm-gázára vette a hat éves leánykát. A tizenkét év alatt, mi elmult azóta, egymáshoz fűzve érezték magukat mindig. S mikor elég idősök voltak ahhoz, hogy számolni tudtak az élet követelményeivel: számolták az éveket, hónapokat is mikor Feri majd odalét Malvin szülei elé, s megkéri imádjátja kezét. Megkéri, nem meggondolatlanul, hanem mert keresete, mindkettőjük kis várandósága biztosítja szerény megélhetésüket.

Szegény Malvin, hol reménykedett, úgy mint a kedvese, hol pedig rettegett, hogy bekövetkezik, amit az orvosok oly biztonsággal megjósoltak. Szeretni azonban még jobban szerette Ferit, kinek elvesztését, amit érezte, nem élheti túl. Egymásnak teremelte őket az Isten, hát mért akarja elválasztani ?! Mikor o'y igen nehezen nélkülözik egymást, ha csak egy napra is. Hát azok a szép szerelmes ábrándok, azok az ígérők ígéretek mindne legyenek egyebek, pusztá lehetetlen ne valósuljanak meg soha ?

Pedig Feri ezeket meg akarta valósítani, amint karácsony táján, a novemberi ködök leküzdése után megint fenn járt. Meg is kérte Malvin kezét annak szüleitől. De nem adták oda. megtagadták mindenféle kifogással. Hiszen az igaz okot csak nem mondhatták neki: azt, hogy nem akarták leányukat egy haldoklóval eljegyezteni. Hogy özvegy legyen, még mielőtt mátkasága véget ért.

Nem tudja elviselni az életet. Mintha bizony ez még oly soká tarthatna. Hiszen az a kevés erő, mi még benne lakozik, már csak olyan utolsó fellobbanása a lángnak, mielőtt végkép elpusztulna. A márciusi szelek, a tavasz fuvalata beteg tüdejének nem a gyógyulást hanem az éjnyészetet hozzák majd.

Malvin is esküdözött, hogy ő nem tud Feri nélkül élni. Szülei hiába utaltak Feri állapotára, ő jobban bízott kedvese reménységében, mint az orvosi jóslatban. Ő hű marad hozzá és ha kell, várni fog míg meggyógyul, de máshoz nem megy. Ezt a másik kérte — mert kérő toppant be a házba, olyan, akit jó partinak szokás nevezni — ezt meg sem hallgatja. Pedig folyton erre unszolták ők szülei, rokonai, kik egy beteg miatt nem akarták elszállítani a kedvező alkalmat arra, hogy gazdagon biztosítsák a leány jövőjét.

Igy teltek a hónapok, szomorúságban a két szerelmes részéről. Feri nyomott lelki hangulata még siettetni látszott elemészto baját. Egyre gyengült az ereje, egyre hosszasan volt lánczolja az ágyhoz. Malvint pedig otthon biztatták avval a másikkal, kiről tudni se akart. Így lassanként elszállt minden remény — nem maradt más, mint a kétségbeesés. Ez pedig rossz tanácsadó.

A fiataloknak is, kik nem lehettek egymáséi az életben, azt tanácsolta a kétségbeesés, hogy egyesüljenek a halálban. Meg is írták szépen a leveleket, melyekben bucsút mondtak az életnek s aztán kimentek a kertbe, kedvenc helyükre, melyhez a legédesebb órák emléke fűződött. Feri kivette a forgópisztolyt s kedvese szívére irányozta, ki boldognak mondta magát, hogy szeretőjének keze adja neki a halált. A lövés eldőrdült.

Feri még egyszer csókba felfogta a haldoklónak elszálló lelkét, aztán a saját szívébe röptett egy golyót. Azaz nem a szívébe, csak a mellébe, s a lövések zajára elősielő cselédek még életben találták.

És ő életben maradt! Sőt mintha a végtelen lelki fájdalom meggyógyították volna testi baját. Pedig a bírák engedtek neki időt, hogy a halállal meneküljön a szentencia elől. Késő ősszel azonban mégis megtartották a végtárgyalást, el is ítélték egy esztendei rabságra. Azóta már sok esztendő mult el s Feri viruló egészségben, de, gyászoló lélekkel gyakran felkeresi annak a sírját, kit nem bírhatott az életben, mivel nem egyesítette a halál. De sajtó szívét egész életén át mindhalálig csak az ő emléke tölti be.

Petrus.

Somogyvármegye alispánjától.

29464. szám.
1899.

Pályázati hirdetemény.

Az igali főszolgabírósnál lemondás folytán üresedésbe jött és évi 365 frittal javadalmazott III. oszt. Ilnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állás' elnyerni óhajtják, miként pályázat kérvényeiket az 1883. évi I. t. cz. 19. §-ában előírt képesítésüket igazoló iskolai, nemkülönben egészségi állapotukat feltüntető orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 1-éig** okvetlenül nyújtsák be, annál is inkább, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kaposvár, 1899. szeptember 3.

MA R, alispán.

Hirdetések
jutányos áron
felvétetnek
e lap
kiadóhivatalában.

Specialista sérvkötőkben.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéletesebb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonság övvel

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

*Kitüntetve Brüsszelben arany-
éremmel és díszokmánynyal.*

Árak : egyoldalu 6 frt, kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó- és nyújtógépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer) orthopédiai fűzők, haskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gumiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros Budapesten
(Alapított 1878.) IV. Koronaherceg utca 17. Sebészeti műszergyár
gázmoor erővel IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel helyettesítenek.

1—2

Felhívás!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy vevőknek becses tudomására hozni, hogy az **V. sorsjátékban**, az első osztály huzása **f. é. november hó 16-án és 17-én** tartatik meg és a következő számok főelárusításomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276	3300	32476	32500	46901	46950	76401	76425
6051	6075	34301	34325	48576	48600	78776	78800
6176	6200	34976	35000	51101	51150	82926	82950
14776	14800	38526	38550	52601	52625	87026	87050
16376	16400	39226	39250	64501	64525	91901	91950
25101	25125	39301	39325	68076	68100	92226	92250
26626	26675	45601	45625	68401	68450	95276	95300

Mint hogy már e hó közepén az **V. sorsjáték sorsjegyeinek** kiadását megkezdem felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívannak, megrendeléseiket legkésőbb **szeptember 15-ig** hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számról.

Az első osztálynak az ára:

$\frac{1}{4}$ — 6 frt, $\frac{1}{2}$ = 3 frt, $\frac{3}{4}$ = 1 $\frac{1}{2}$ frt, $\frac{1}{1}$ = 75 kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát sziveskedjék postautalvánnyal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécssett

a m. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárusítója.

Üzlethelyiség változtatás.

Alólirott Morgos József

a m. kir. csendőrség szerződött szabója, Kaposvárott, már évek óta fennálló

szabó üzletemet

a vármegyeház melletti bolthelyiségbe helyeztem át.

Midőn erről tisztelt vevőimet, valamint a nagyérdemű közönséget értesiteniszerencsém van, egyszersemind tudomására hozom, hogy raktáron tartok mindennemű

katonai és egyenruházati

felszereléseket.

Egy éves önkéntesi cikkeket,

saját készítményű

utazó bundákat.

Mérték szerint készítek a raktáromon levő

bel- és külföldi szövetekből polgári ruhákat

a legújabb divat szerint és a legjutányosabb árak mellett, sokkal olcsóbban, mint bárki más; — mit lehetővé tesz azon körülmény, hogy új üzlethelyiségemet tetemesen olcsóbb áron bírom bérbbe, mint az eddigi volt.

Számos látogatást és megrendelést kérve maradok Kaposvárott

tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

szabó mester.